

การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของกรมปศุสัตว์

ความเป็นมาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ มีประเทศสมาชิกก่อตั้ง ๕ ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ในเวลาต่อมาได้มีประเทศสมาชิกเข้ามาเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม สปป.ลาว สหภาพพม่า และกัมพูชาได้เป็นสมาชิกล่าสุด ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกรวม ๑๐ ประเทศ

ปฏิญญากรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๑๐ มีเป้าหมาย คือ

๑. ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และการบริหาร
๒. ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค
๓. เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค
๔. ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี
๕. ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริม การศึกษา ด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๖. เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนปรับปรุงการขนส่งและคมนาคม
๗. เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น FAO OIE

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนมีการประชุมอย่างต่อเนื่องและในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๙ ในปี ๒๕๔๖ ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ภายใต้ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน เห็นชอบให้มีการตั้งประชาคมอาเซียน ต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ในปี ๒๕๕๐ ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ที่ประชุมได้ตกลงให้มีการจัดตั้ง ประชาคมอาเซียน ให้เร็วขึ้นภายในปี ๒๕๕๘ ซึ่งคำขวัญของอาเซียน คือ หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม

ยุทธศาสตร์อาเซียนมีเป้าหมายที่สำคัญคือ

๑. การสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประสิทธิภาพ ชิดความสามารถในการแข่งขันสูง และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง
๒. การเสริมสร้างความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
๓. การส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในเวทีโลก

ดังนั้นการที่จะดำเนินการสร้างให้ประชาคมอาเซียนมีขีดความสามารถสูง เสริมสร้างความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก นั้นจะต้องอาศัยองค์ประกอบ หรือการประสานความร่วมมือกันซึ่งประชาคมอาเซียนประกอบด้วยความร่วมมือใน ๓ เสาหลัก คือ

๑. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community)

APSC มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุขโดยการแก้ไขปัญหาในภูมิภาคโดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน

๑.๑ ใช้ข้อตกลงและกลไกของอาเซียนในการเพิ่มศักยภาพในการแก้ไขข้อพิพาทภายในภูมิภาค รวมทั้งการเผชิญหน้าภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น การก่อการร้าย ค้ามนุษย์ ยาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ ฯลฯ

๑.๒ ริเริ่มกลไกใหม่ๆ ในการเสริมสร้างความมั่นคงและกำหนดรูปแบบใหม่สำหรับความร่วมมือ

๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเล

๒. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Cultural Community) - ASCC

จุดมุ่งหมายที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร โดยเน้นความร่วมมือในด้านต่างๆ

๒.๑ การพัฒนาสังคม โดยการยกระดับความเป็นอยู่ของผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่ยากไร้ในถิ่นทุรกันดาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มต่างๆ ในสังคม

๒.๒ การศึกษา พัฒนาการฝึกอบรม การศึกษาขั้นพื้นฐานและสูงกว่า การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสร้างงาน และการคุ้มครองทางสังคม

๒.๓ การสาธารณสุข ส่งเสริมความร่วมมือต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์ โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง

๒.๔ การจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

๒.๕ การส่งเสริมด้านวรรณกรรมและศิลปะ

๓. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) - AEC

มีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้อาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันและมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี อาเซียนได้จัดทำแผนงาน การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ

๓.๑) การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (single market and production base) โดยจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น

๓.๒) การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น นโยบายการแข่งขัน การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน)

๓.๓) การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ให้มีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่าง ๆ

๓.๔) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศ ภายนอกภูมิภาคเพื่อให้อาเซียนมีท่าที่ร่วมกันอย่างชัดเจน

ซึ่งเสาหลักที่เกี่ยวข้องกับกรมปศุสัตว์ คือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ในภาพรวมของความร่วมมือของประชาคมอาเซียนด้านการเกษตร ภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน (AEC Blueprint) มีดังนี้

๑. ส่งเสริมการค้าทั้งภายในและภายนอกอาเซียน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรใน ระยะยาว เช่น จัดตั้งระบบและมาตรฐานต่างๆ เช่น HACCP, GAP, GAHP, GHP และ GMP รวมถึงกระบวนการ quarantine/inspection สินค้าเกษตร

๒. ส่งเสริมความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีกับองค์กรระหว่างประเทศ องค์กร ระหว่างภูมิภาค และหน่วยงานเอกชน เช่น WTO, FAO, OIE, CODEX เป็นต้น

๓. ส่งเสริมความร่วมมือด้านการเกษตรของประเทศสมาชิก เพื่อเพิ่มศักยภาพและการเข้าถึงตลาดของ สินค้าเกษตร เช่น ความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี

การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของกรมปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์ให้หน่วยงานในสังกัดจัดทำแผน/มาตรการดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนให้สอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘ ของกรมปศุสัตว์ และแผน ยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์ได้เตรียมความพร้อม ดังต่อไปนี้

๑.พัฒนาประสิทธิภาพศักยภาพในระบบงานควบคุมการนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้ ความสำคัญกับระบบการนำเข้าสินค้าปศุสัตว์และการป้องกันการลักลอบนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ที่ไม่ได้มาตรฐานเมื่อเข้าสู่การ เป็นประชาคมอาเซียน เพราะเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความเป็นไปได้ว่าจะมีสินค้าปศุสัตว์หลากหลายชนิดที่จะ เข้าสู่ประเทศไทย ซึ่งกรมปศุสัตว์จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการที่ตรวจสอบ ฝักระวัง สินค้าปศุสัตว์เหล่านี้ให้มี ความปลอดภัย ไม่นำโรคระบาดสัตว์เข้าสู่ประเทศไทย และมีสุขอนามัยที่ดีต่อผู้บริโภคภายในประเทศ

ดังนั้นกรมปศุสัตว์จึงเตรียมความพร้อมที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งของด่านกักสัตว์เพื่อรองรับในด้านการ นำเข้า-ส่งออกสินค้าปศุสัตว์เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยเตรียมของงบประมาณ ดำเนินงาน ๓ ปี รวม ๕๗๘.๕ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) ที่จะดำเนินการดังนี้

๑.๑ ปรับปรุงด่านกักสัตว์เพื่อใช้รองรับการนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ตามแนวชายแดน จำนวน ๑๙ ด่าน ด่านละ ๕๐๐,๐๐๐บาท เพื่อพัฒนาด่านกักสัตว์ตามแนวชายแดนให้สามารถกักสัตว์นำเข้า-ส่งออกได้ตามมาตรฐานสากล

๑.๒ จัดสร้างด่านกักสัตว์แห่งใหม่เพื่อรองรับการเปิดช่องทางการนำเข้าประกอบด้วย ด่านกักสัตว์ สงขลา ด่านกักสัตว์จันทบุรี ด่านกักสัตว์เชียงราย ด่านกักสัตว์สตูล ด่านฯ ละ ๒๕ ล้านบาท

๑.๓ จัดตั้งทีมปฏิบัติการสุนัขดมกลิ่นในการตรวจสอบการลักลอบนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ จำนวน ๑๐ ทีมๆ ละ ๒ ล้านบาท

๑.๔ จัดตั้งชุดตรวจสอบป้องกันการลักลอบนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ จำนวน ๑๕ ทีม ใช้งบประมาณปีละ ๑๑.๗๕ ล้านบาท สำหรับการดำเนินงานในการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิดในการนำเข้า-ส่งออกและการ เคลื่อนย้ายสัตว์ภายในประเทศ ปฏิบัติงานที่ด่านกักสัตว์จันทบุรี ด่านกักสัตว์ตราด ด่านกักสัตว์อุบลราชธานี ด่านกัก สัตว์มุกดาหาร ด่านกักสัตว์หนองคาย ด่านกักสัตว์นครพนม ด่านกักสัตว์เชียงใหม่ ด่านกักสัตว์เชียงราย ด่านกักสัตว์

น่าน ด้านกักสัตว์ตาก ด้านกักสัตว์อุตรดิตถ์ ด้านกักสัตว์กาญจนบุรี ด้านกักสัตว์ประจวบคีรีขันธ์ ด้านกักสัตว์สงขลา และด้านกักสัตว์นราธิวาส

๑.๕ การตรวจสอบทางห้องปฏิบัติการสินค้าปศุสัตว์นำเข้า (งบประมาณบุคลากร ๙.๒๖ ล้านบาท วัสดุ วิทยาศาสตร์ ๓.๑๕ ล้านบาท วัสดุน้ำมันเชื้อเพลิงในการส่งตัวอย่าง ๓.๒ ล้านบาทต่อปี) สำหรับการตรวจสอบสินค้าปศุสัตว์นำเข้า ประกอบด้วย การตรวจเบื้องต้นด้วยชุดตรวจสำเร็จรูป ณ บริเวณท่าเข้า-ท่าออก เช่น การตรวจสารต้านจุลชีพตกค้างนำเข้า และการตรวจทางห้องปฏิบัติการของด้านกักสัตว์และห้องปฏิบัติการของศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ เช่น ตรวจโรคปากและเท้าเปื่อย ตรวจวิเคราะห์ปริมาณ Aflatoxin ในวัตถุดิบอาหารสัตว์ ตรวจวิเคราะห์เชื้อซัลโมเนลล่าในสัตว์นำเข้า

๑.๖ จัดสร้างเครือข่ายในการตรวจสอบการลักลอบเคลื่อนย้าย การนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ตามแนวชายแดน งบประมาณ ๔.๐๘ ล้านบาทต่อปี เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง สำหรับทหาร ตำรวจ ที่ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ด้านกักสัตว์ จำนวน ๑๗ ด้านๆ ละ ๔ คน ๆ ละ ๒๔๐ บาท จำนวน ๒๕๐ วัน/ปี ปฏิบัติงานที่ด้านกักสัตว์เชียงราย ด้านกักสัตว์อุตรดิตถ์ ด้านกักสัตว์เลย ด้านกักสัตว์หนองคาย ด้านกักสัตว์นครพนม ด้านกักสัตว์มุกดาหาร ด้านกักสัตว์อุบลราชธานี ด้านกักสัตว์สระแก้ว ด้านกักสัตว์จันทบุรี ด้านกักสัตว์ตราด ด้านกักสัตว์สงขลา ด้านกักสัตว์นราธิวาส ด้านกักสัตว์ประจวบคีรีขันธ์ ด้านกักสัตว์กาญจนบุรี ด้านกักสัตว์ตาก ด้านกักสัตว์แม่ฮ่องสอน และด้านกักสัตว์เชียงใหม่

๑.๗ จัดทีมสำหรับการตรวจสอบสัตว์และซากสัตว์ ณ ประเทศต้นทางก่อนการนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ (งบประมาณปีละ ๐.๘๖ ล้านบาท)

๑.๘ จ้างเหมาทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์และขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติให้กับโค กระบือ แพะ แกะ ภายในประเทศ ทั้งสิ้นจำนวน ๒๓๑,๒๐๕,๔๑๐ ตัว

ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๕๖ ดำเนินการใน

- โค กระบือ แพะ แกะ ในจังหวัดชายแดนทุกจังหวัด จำนวน ๙๖,๗๒๙,๖๕๐ ตัว
- โค กระบือ แพะ แกะ ในจังหวัดพื้นที่เขตปศุสัตว์ที่ ๑ และ ๗ ทุกจังหวัด จำนวน ๓๘,๘๙๓,๙๘๐ ตัว

ระยะที่ ๒ ปี ๒๕๕๗ ดำเนินการใน

- โค กระบือ แพะ แกะ ในจังหวัดพื้นที่เขตปศุสัตว์ที่ ๕ และ ๖ ทุกจังหวัด จำนวน ๒๙,๙๕๘,๔๒๐ ตัว

ระยะที่ ๓ ปี ๒๕๕๘ ดำเนินการใน

- โค กระบือ แพะ แกะ ในจังหวัดพื้นที่เขตปศุสัตว์ที่ ๓ และ ๔ ทุกจังหวัด จำนวน ๖๕, ๖๑๓, ๓๖๐ ตัว

๒. พัฒนาประสิทธิภาพ การผลิตสัตว์ การควบคุมกำจัดโรคระบาดสัตว์ และพัฒนาศักยภาพการตรวจวินิจฉัยโรคสัตว์และทดสอบชีววัตถุสำหรับสัตว์ การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ และการเข้าถึงตลาดโดยยกระดับมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

กรมปศุสัตว์อยู่ในระหว่างการขอเสนอแผนงบประมาณในโครงการพัฒนาสินค้าปศุสัตว์เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) รวม ๑๗ โครงการวงเงิน ๗,๗๔๗,๒๑๔,๒๒๐ บาท (งบประมาณการพัฒนาทางด้านวงเงิน ประมาณ ๕๗๘ ล้านบาทตามข้อ ๑ อยู่ในวงเงินนี้เช่นกัน) โดยเน้นการปรับศักยภาพเข้าสู่ระบบมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลเช่นการเพิ่มขีดความสามารถห้องปฏิบัติการด้านวินิจฉัยโรคระบาดในสัตว์ การพัฒนาโรงงานผลิตวัคซีนป้องกันโรคระบาดในสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) การจัดทำพื้นที่ปลอดโรคปากและเท้าเปื่อยฝนภาคใต้ของประเทศไทยเพื่อการส่งออก การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง National Single Window (NSW) กับระบบภายในของหน่วยงานราชการของกรมปศุสัตว์ การวิจัยและประเมินความเสี่ยงในผลิตภัณฑ์โคนม สุกร และสัตว์ปีก รวมทั้งกรมปศุสัตว์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ตามรายสินค้า เช่น ไก่เนื้อ ไก่ไข่ สุกร โคนม โคเนื้อ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการขยายตลาดสู่ประชาคมอาเซียน และตลาดนอกประชาคมอาเซียน

๓. ส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการและการค้า และการมีบทบาทนำในการปศุสัตว์ทั้งในกรอบทวิภาคี พหุภาคี และองค์ระหว่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กรมปศุสัตว์ให้ความสำคัญกับความร่วมมือทางวิชาการและการค้ากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งได้มีการประชุมระดับทวิภาคีและการทำความตกลงในระดับกรมปศุสัตว์ของแต่ละประเทศมาอย่างยาวนาน เช่น มาเลเซีย สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม สำหรับปี ๒๕๕๖ กรมปศุสัตว์จะดำเนินการเชิญประชุมทวิภาคีกับประเทศเมียนมาร์ซึ่งจะจัดการประชุมเป็นครั้งแรกและการประชุมทวิภาคีกับประเทศมาเลเซียที่เป็นการประชุมต่อเนื่อง

การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อบทบาทที่ไทยมีศักยภาพความเป็นผู้นำอยู่หลายด้านเช่น เรื่องงานด้านระบาดวิทยาทางสุขภาพสัตว์ การตรวจวินิจฉัยโรคสัตว์ การผลิตวัคซีนในสัตว์ งานด้านกักกันสัตว์และการเคลื่อนย้ายสัตว์ งานส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ซึ่งบทบาทนี้จะมีส่วนในการส่งเสริมประเทศไทยฐานะหนึ่งของประชาคมอาเซียนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการเจรจาหรือผลักดันกับประเทศในกรอบภูมิภาคอื่น

ในเรื่องการค้ากรมปศุสัตว์มุ่งหวังที่จะขยายตลาดสินค้าปศุสัตว์ที่มีโอกาส เช่น นกเขาขาวไปยังอินโดนีเซีย และมาเลเซีย สกรูมิชีวิตไปยังกัมพูชา โคไปยังมาเลเซีย เนื้อไก่แช่แข็งไปยังมาเลเซียและฟิลิปปินส์ และการเปิดตลาดไก่พันธุ์พื้นเมือง และเนื้อโคขุน

สำหรับการอำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชน กรมปศุสัตว์จะเร่งดำเนินการ

๑) ปรับปรุงเอกสารนำเข้า - ส่งออก ปรับปรุงการยื่นเอกสารที่ต้องใช้ในการนำเข้า - ส่งออกสินค้า เพื่อให้ระบบงานมีมาตรฐานและชัดเจน และเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ISO 9001:2008

๒) ปรับปรุงระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการนำเข้า - ส่งออกสินค้า จากเดิมที่ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติประมาณ ๗ วัน ลงเหลือเพียง ๑ วัน โดยมอบให้ด่านกักกันสัตว์เป็นผู้พิจารณาอนุมัติสินค้าที่มีการนำเข้าอยู่เป็นประจำ

๓) ปรับปรุงค่าใช้จ่ายในการนำเข้า - ส่งออก โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตส่งออก เพื่อส่งเสริมและเพิ่มปริมาณการส่งออกส่งสินค้าให้มากขึ้น

๔) ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยปรับปรุง พรบ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๒ (มาตรา ๓๑) และกฎกระทรวงว่าด้วยการนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อให้ดำเนินการออกใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลทางกฎหมาย และเป็นที่น่าเชื่อถือได้ และเข้าสู่ระบบการเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร (Paperless และ National Single Window)

๕) ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดท่าเข้าและท่าออก ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยยกเลิกประกาศฉบับเดิม

ความสัมพันธ์ของกรมปศุสัตว์กับอาเซียน (ASEAN)

งานของกรมปศุสัตว์ภายใต้กรอบอาเซียนอยู่ในด้านความร่วมมือด้านอาหารและการเกษตรภายใต้การกำกับดูแลของระดับรัฐมนตรีเกษตรอาเซียน มีคณะทำงานเฉพาะสาขาซึ่งเรียกคณะทำงานนี้ว่า ASEAN Sectoral Working Group on Livestock (ASWGL) กรมปศุสัตว์จะส่งผู้แทนเข้าประชุมคณะทำงานนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันพิจารณาข้อกำหนดต่างๆ เช่น การจัดทำมาตรฐานวัคซีนโรคสัตว์ การตรวจรับรองสถานที่ผลิตวัคซีนสำหรับปศุสัตว์ในอาเซียน การจัดทำมาตรฐาน กฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้าปศุสัตว์ อาทิ มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ มาตรฐานโรงงานแปรรูปสัตว์ ความร่วมมือในการควบคุมโรคระบาดสัตว์และโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนในอาเซียน พิจารณาการจัดทำระบบข้อมูลโรคระบาดสัตว์ในอาเซียน การจัดตั้งห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียนสำหรับโรคระบาดที่สำคัญ เช่น โรค FMD โรคไข้หวัดนก เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือในภูมิภาคที่จะกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นโรคระบาดสัตว์สู่คนที่สำคัญ ให้หมดไปในปี ๒๐๒๐ ร่วมมือกับกรมควบคุม

โรค (กระทรวงสาธารณสุข) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ในการกำจัดควบคุมโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน อีกทั้งยังมีการพิจารณาการจัดตั้งกองทุนสุขภาพสัตว์อาเซียน ซึ่งมีงบประมาณประมาณ ๑ ล้านดอลลาร์ สรอ.เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางด้านสุขภาพสัตว์ในอนาคต

ผลของการประชุมจะรายงานต่อที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ (Senior Official Meeting of ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry ; SOM – AMAF) และการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ (ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry; AMAF) เพื่อการรับรองผลของการประชุม ASWGL ตามลำดับ

สำหรับการประชุม ASWGL ครั้งล่าสุดคือ ครั้งที่ ๒๐ จัดการประชุม ณ กรุงเนปิดอร์ ประเทศเมียนมาร์ ผลของการประชุมมีข้อสรุปคือ

๑. ขั้นตอนการพิจารณาการใช้เงินกองทุนสุขภาพสัตว์แห่งอาเซียน (ASEAN Animal Health Trust Fund) เพื่อให้การใช้เงินของกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ประชุมเห็นชอบให้ ASWGL ทำหน้าที่และมีบทบาทเพิ่มเติมในการเป็นคณะกรรมการประเมินการใช้เงินกองทุน และ SOM-AMAF ทำหน้าที่และมีบทบาทเพิ่มเติมในการเป็นคณะกรรมการรับรอง และบริหารจัดการกองทุน และตกลงที่จะเสนอเข้าสู่ที่ประชุม 34th AMAF เพื่อให้ความเห็นและการพิจารณา

๒. ด้านวัคซีน

๒.๑ ที่ประชุมได้รับทราบการรับรองห้องปฏิบัติการ National Veterinary Drug Assay Laboratory (NVDL), Gunung Sindur, Bogor ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งจะรับรองวัคซีนดังต่อไปนี้

- Newcastle Disease เชื้อเป็น
- Newcastle Disease เชื้อตาย
- Marek's disease เชื้อเป็น
- Infectious Laryngotracheitis เชื้อเป็น
- Infectious Bronchitis เชื้อเป็น
- Infectious Bronchitis เชื้อตาย
- Egg Drop Syndrome '76 เชื้อตาย
- Infectious Coryza เชื้อตาย
- Fowl Cholera เชื้อตาย

๒.๒ ห้องปฏิบัติการ หน่วยตรวจสอบคุณภาพชีววัตถุสำหรับสัตว์ กรมปศุสัตว์ อ.ปากช่อง จ. นครราชสีมา กำลังอยู่ในกระบวนการขอรับการตรวจประเมินคุณภาพซ้ำ โดยจะรับการตรวจประเมินการผลิตวัคซีนต่อไปนี้

วัคซีนที่ขอรับการตรวจประเมินซ้ำ (Re-accreditation)

- Newcastle Disease เชื้อเป็น
- Infectious Bronchitis เชื้อเป็น
- Duck Viral Enteritis เชื้อเป็น
- Newcastle Disease เชื้อตาย
- Infectious Bronchitis เชื้อตาย
- Avian Encephalomyelitis เชื้อตาย
- Egg Drop Syndrome เชื้อตาย
- Fowl Cholera เชื้อตาย

วัคซีนที่ขอรับการตรวจประเมินใหม่ (Accreditation)

- Avian Influenza เชื้อตาย
- Fowl Pox เชื้อเป็น
- Infectious Bursal Disease เชื้อเป็น
- Infectious Bursal Disease เชื้อตาย
- Marek's disease เชื้อเป็น
- Fowl Cholera เชื้อตาย
- Rabies เชื้อตาย
- Brucellosis
- Hemorrhagic Septicemia เชื้อตาย
- Swine Fever เชื้อเป็น
- Swine Fever เชื้อตาย
- Aujeszky's disease เชื้อเป็น
- Aujeszky's disease เชื้อตาย

๓. ที่ประชุมรับทราบที่ประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำในการจัดทำ Guidelines on Compartmentalisation of Livestock for Poultry และประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศผู้นำในการจัดทำ Guidelines on Compartmentalisation of Livestock for Ruminants ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กระบวนการสู่ AEC Scorecard ประสบผลสำเร็จก่อน ปี ค.ศ. ๒๐๑๕

๔. ที่ประชุมรับรอง ASEAN Bio-security Management Manual for Poultry Farming: Broiler and Meat Type Duck

๕. ที่ประชุมรับรอง Establishments for Manufacturing meat products in hermetically-sealed containers

๖. การจัดตั้ง ASEAN Coordination Center on Animal Health and Zoonoses (ACCAHZ)

ที่ประชุมรับรองร่างข้อตกลงในการจัดตั้ง ACCAHZ และ TOR ของคณะกรรมการในการเตรียมการ (Preparatory Committee) ซึ่งที่ประชุมสนับสนุนข้อตกลงในการดำเนินการ งบประมาณ และให้นำเข้าไปรายงานที่ประชุม PrepSOM-34th AMAF เพื่อให้ความเห็นและพิจารณาต่อไป

๗. ที่ประชุมเห็นชอบในการที่จะสนับสนุนแผนงาน HPAI Free ของประชาคมอาเซียนก่อนปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ซึ่งจะเป็นแผนงานความร่วมมือการควบคุมโรค การปรับปรุงการรายงานโรคให้รวดเร็ว คาดว่าแผนงานนี้จะใช้กองทุนสุขภาพสัตว์อาเซียนในการดำเนินการ

๘. ที่ประชุมรับทราบการทบทวนและเพิ่มบทบาทหน้าที่ของ ASEAN National Focal Point ของวัคซีนสัตว์ที่จะช่วยพิจารณาเรื่องของยาสัตว์ในคราวต่อไป

๙. ที่ประชุมรับทราบความเข้มแข็งของ ASEAN ในการที่จะป้องกัน ควบคุมและกำจัดโรคในกลุ่ม Highly Pathogenic Emerging Diseases (HPEDs)

๑๐. ที่ประชุมรับทราบว่า จะ มีการจัดประชุมร่วมระหว่าง ASEAN Expert Group on Communicable Disease (AEGCD) และ ASWGL ในการสร้างความร่วมมือตามแผนงาน One Health การควบคุมโรคสัตว์สู่คน เช่น โรคพิษสุนัขบ้า

๔. พัฒนาศักยภาพของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ และผู้เกี่ยวข้องในภาคปศุสัตว์ให้มีทักษะที่เหมาะสมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

กรมปศุสัตว์เห็นนโยบายความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทั้งระบบในการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาทางการของอาเซียน และภาษาของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน เช่น ภาษาเมียนมาร์ เขมร เวียดนาม และภาษาที่สำคัญอีกภาษาหนึ่งคือ ภาษาจีน ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่ทำงานอยู่บริเวณชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่ของประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มเกษตรกรและพ่อค้าสัตว์ตามแนวชายแดนและทักษะอื่นๆที่จำเป็น

การฝึกอบรมภาษาอังกฤษให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับต้นและระดับสูงที่จะใช้ในการเจรจาสำหรับการประชุมกับผู้แทนประเทศในกลุ่มอาเซียน ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ นี้ กรมปศุสัตว์จะจัดหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทักษะในด้านการใช้ภาษาอังกฤษให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น พื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ - ๙ รวม ๑๐ รุ่นๆ ละ ๒๐ คน รวมทั้งหมด ๒๐๐ คน

สำหรับภาษาของประเทศเพื่อนบ้านนั้น กรมปศุสัตว์จะจัดหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาไปตามพื้นที่ที่ประเทศไทยมีชายแดนติดต่อกันโดยจัดภาษา ละ ๑ รุ่นในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ดังนี้ ภาษาเมียนมาร์จะจัดให้มีการอบรมที่ เขต ๕ และ ๗ ภาษาเขมรจัดอบรมที่เขต ๔ ภาษาเวียดนามอบรมที่เขต ๒ สำหรับภาษาจีนจัดที่ ส่วนกลาง

๕. พัฒนากฎระเบียบที่จะเอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจ ด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านปศุสัตว์ระหว่างประเทศ

กรมปศุสัตว์กำลังเสนอ “ร่างพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ....” โดยแก้ไข กฎหมายฉบับเดิมคือ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีผลในการบังคับใช้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและเพื่อให้เกิดความสอดคล้องและรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘

๖. กรมปศุสัตว์เห็นชอบที่จะให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนของกรมปศุสัตว์

ศูนย์ประสานงานอาเซียนนี้จะอยู่ภายใต้การดำเนินงานของกองปศุสัตว์ต่างประเทศซึ่งศูนย์ฯแห่งนี้จะรับผิดชอบในแผนงานรวมของกรมปศุสัตว์ที่มีต่อประชาคมอาเซียน อีกทั้งจะเป็นศูนย์ในการค้นหาข้อมูล รวบรวม กฎระเบียบทางด้านปศุสัตว์ของอาเซียนและประเทศเพื่อนบ้านในระดับทวิภาคี ดำเนินการศึกษาวิจัยและส่งเสริม การขยายและพัฒนาตลาดปศุสัตว์ในอาเซียน พร้อมทั้งจะเป็นหน่วยงานที่จะสนับสนุนภาคเอกชนในการขยายตลาด สินค้าปศุสัตว์ที่มีศักยภาพในประชาคมอาเซียนและนอกประชาคมอาเซียน

๗. เผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารและการสร้างความตระหนักรู้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคปศุสัตว์ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ กรมปศุสัตว์โดยกองปศุสัตว์ต่างประเทศจะดำเนินการสัมมนาหลักสูตรการสัมมนา เตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของภาคปศุสัตว์แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์เพื่อให้ผู้ เข้ารับการอบรมได้รับทราบ มีความเข้าใจและตระหนักในการมีส่วนร่วมกับการที่กรมปศุสัตว์ต้องเข้าไปมีบทบาทใน ประชาคมอาเซียน อีกทั้งจะมีการสัมมนาร่วมกับภาคเอกชนและสมาคมผู้ประกอบการในการเพิ่มศักยภาพตามราย ชนิดสินค้าปศุสัตว์เพื่อที่จะหาแนวทางในการขยายตลาดสินค้าปศุสัตว์ในกลุ่มประชาคมอาเซียน และการขยายตลาด นอกกลุ่มประชาคมอาเซียนด้วย

การเผยแพร่ความรู้ประชาคมอาเซียนด้านปศุสัตว์ทางเว็บไซต์จะเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใน ภาคปศุสัตว์ได้รับทราบข้อมูล กฎระเบียบที่เป็นปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับบทบาทและ การกิจของหน่วยงานตนเองเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มตัว

คณะกรรมการที่กรมปศุสัตว์มีการแต่งตั้งและดำเนินงานในปัจจุบัน

- กรมปศุสัตว์อยู่ใน “คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาอาเซียน” ซึ่งจัดขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีนางจิรวรรณ แยมประยูร ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นที่ปรึกษา
- กรมปศุสัตว์จัดตั้ง “คณะกรรมการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านการปศุสัตว์” โดยนางวิมลพร ธิติศักดิ์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธานคณะกรรมการฯ จัดตั้งเพื่อพิจารณาเสนอมาตรการและแนวทางการดำเนินงานของกรมปศุสัตว์ เพื่อรองรับผลกระทบการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

บทบาท (ที่คาดว่าจะได้รับ) ของประเทศไทยด้านปศุสัตว์ หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ในด้านการค้า

สุกร

- ผู้นำด้านการผลิตสุกรใน AEC ได้แก่ เวียดนาม ไทย และฟิลิปปินส์ ปัจจุบันไทยส่งออกคิดเป็นร้อยละ ๒ ของผลผลิต ส่วนเวียดนามแม้ผลิตได้มากที่สุด มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๕ ต่อปี แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งมีอัตราการผลิตขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ ต่อปี ทำให้ต้องนำเข้าเนื้อสุกรจากต่างประเทศ ดังนั้น การส่งออกสุกรมีชีวิตจึงเป็นโอกาสของไทย โดยมีตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ลาว เวียดนาม และเมียนมาร์

ตารางที่ 1 ปริมาณการผลิตและการบริโภคเนื้อสุกรของประเทศผู้นำใน AEC ปี 2551 2555

ประเทศ/ปี	2008 (2551)		2009 (2552)		2010 (2553)		2011 (2554)		2012 (2555)F	
	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)
เวียดนาม	1,850	1,880	1,910	1,936	1,930	1,940	1,960	1,995	1,960	2,035
ฟิลิปปินส์	1,225	1,270	1,298	1,240	1,255	1,358	1,260	1,358	1,265	1,364
ไทย*	1,296	1,283	1,163	1,152	1,142	1,130	1,054	1,039	1,190	1,171

- ที่มา : USDA April 2012 * ข้อมูลกรมปศุสัตว์

ไก่เนื้อ

- ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการผลิตและตลาดไก่เนื้อใน AEC คือ ผลิตเนื้อไก่มากเป็นอันดับ ๑ รองลงมาเป็นประเทศอินโดนีเซีย แต่เป็นการผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศเกือบทั้งหมด บางปีผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคต้องนำเข้า ดังนั้น ไทยจึงมีโอกาสด้านการตลาดใน AEC พันธุ์สัตว์ปีก เนื้อไก่สด ได้แก่ ประเทศลาว โดยเฉพาะประเทศเวียดนามอัตราการขยายตัวตลาดและต้องนำเข้าเนื้อไก่แปรรูปเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๑.๓ หรือประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ ตัน/ปี นอกจากนี้ยังมีสิงคโปร์ มาเลเซีย กัมพูชา และเวียดนาม เป็นคู่ค้าที่สำคัญอีกด้วย

ตารางที่ 2 ปริมาณการผลิตและการบริโภคเนื้อไก่ของประเทศผู้นำใน AEC ปี 2551-2555

ประเทศ/ปี	2008(2551)		2009(2552)		2010(2553)		2011(2554)		2012(2555)F	
	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)	ผลิต (พันตัน)	บริโภค (พันตัน)
ไทย*	1,432	1,031	1,506	1,109	1,543	1,146	1,660	1,263	1,933	1,353
อินโดนีเซีย	1,350	1,355	1,409	1,412	1,465	1,465	1,515	1,515	1,540	1,540
เวียดนาม		211		201		291		317		350

เรียบเรียงโดย น.สพ.วัชรพล โชติยะปุตตะ

สพ.ญ.ศุภลักษณ์ ปราบศรีภูมิ

กองปศุสัตว์ต่างประเทศ

นายธานี ภคอุทัย

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

๘ พ.ย. ๒๕๕๕